

2015-07- 24

SPOTKANIE MINISTRA ZDROWIA MARIANA ZEMBALI Z PRZEDSTAWICIELAMI NACZELNEJ IZBY APTEKARSKIEJ

Sytuacja na rynku aptek i najważniejsze problemy związane z wykonywaniem zawodu farmaceuty były głównym tematem spotkania ministra zdrowia prof. Mariana Zembała z przedstawicielami Naczelnej Izby Aptekarskiej. W rozmowach w Ministerstwie Zdrowia 22 lipca 2015 r. uczestniczyli: podsekretarz stanu Igor Radziewicz-Winnicki i dyrektor Biura Ministra Zdrowia Danuta Michalczak. Samorząd aptekarski reprezentowali między innymi: prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej dr Grzegorz Kucharewicz oraz wiceprezesi NRA Alina Fornal i dr Marek Jędrzejczak.

Prezes NRA pogratulował prof. Marianowi Zembałowi objęcia stanowiska Ministra Zdrowia Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie zwrócił się do niego z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów dotyczących aptekarzy, które mają bezpośredni, bardzo negatywny wpływ na sytuację pacjentów polskich aptek. Dr Grzegorz Kucharewicz podkreślił, że Naczelna Rada Aptekarska od wielu lat zgłasza **konieczność podjęcia pilnych działań legislacyjnych** w celu kompleksowego unormowania kilku, bardzo istotnych - z punktu widzenia potrzeb pacjentów i osób wykonujących zawód farmaceuty - zagadnień. Najważniejsze postulaty samorządu aptekarskiego dotyczą praw polskich pacjentów, podstaw funkcjonowania aptek jako placówek ochrony zdrowia publicznego oraz zasad wykonywania zawodu farmaceuty.

Przedstawiciele NIA uzasadnili potrzebę głębokiej reformy systemu usług farmaceutycznych, połączonej ze zmianą sposobu postrzegania spraw z zakresu farmacji oraz problematyki związanej z zaopatrywaniem pacjentów w leki. Podkreślili, że konieczne jest stworzenie systemu opieki farmaceutycznej, poprawiającej jakość życia pacjenta i pozwalającej w pełni wykorzystać specjalistyczną wiedzę i doświadczenie zawodowe farmaceutów jako profesjonalnych pracowników medycznych. Wskazali, że trzeba pilnie wzmocnić pozycję apteki w systemie ochrony zdrowia i **zagwarantować niezależność farmaceuty** jako osoby wykonującej zawód zaufania publicznego. Cel ten pozwala osiągnąć wprowadzenie do porządku prawnego zasady „**apteka dla aptekarza lub spółki aptekarzy**”, która jest najlepszym gwarantem bezpiecznej dystrybucji leków, opartej na rzeczywistych potrzebach pacjentów i wiedzy farmaceutów. Zastrzeżenie posiadania i prowadzenia apteki wyłącznie dla farmaceuty lub spółki aptekarzy gwarantuje, że podstawowy cel

działania apteki zostanie należycie zrealizowany. Konieczne jest również wprowadzenie kryteriów demograficznych i geograficznych (liczba mieszkańców przypadająca na jedną aptekę i odległości między aptekami) przy wydawaniu zezwoleń na prowadzenie apteki. Regulacje te pozwolą dostosować rozmieszczenie aptek do potrzeb pacjentów. **Minister zdrowia poprosił przedstawicieli samorządu aptekarskiego o przygotowanie założeń dotyczących opracowania mapy potrzeb usług farmaceutycznych.**

Prezes NRA wskazał, że jednym z najważniejszych problemów, który należy pilnie rozwiązać ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne Polaków, jest zagwarantowanie wszystkim aptekom i pacjentom **stałego i równego dostępu do leków ratujących zdrowie i życie**, które są w Polsce reglamentowane. Największe trudności z dostępem do tych leków mają apteki należące do indywidualnych aptekarzy, które są dyskryminowane przez producentów leków i wybrane przez nie hurtownie. Dr Grzegorz Kucharewicz podkreślił, że **tzw. ustawa antywywozowa nie spełnia oczekiwań samorządu aptekarskiego**. Jej uchwalenie nie zmienia faktu, że polityka lekowa w zakresie dystrybucji produktów leczniczych nadal pozostaje w rękach producentów i wybranych przez nich hurtowni farmaceutycznych, a nie rządu. Aptekarze z całego kraju nadal przesyłają do Naczelnej Izby Aptekarskiej informacje dotyczące braku leków.

Przedstawiciele samorządu aptekarskiego poinformowali ministra zdrowia, że ze względu na ważny interes państwa **należy zdecydowanie przeciwdziałać monopolizacji rynku detalicznego i hurtowego leków**. Trzeba doprecyzować przepisy dotyczące ustawowych zakazów koncentracji, a także egzekwować ich przestrzeganie przez właściwe organy państwa. Obecnie przepisy antykoncentracyjne uniemożliwiają utworzenie nowej apteki ogólnodostępnej wnioskodawcy, który kontroluje w sposób bezpośredni lub pośredni więcej niż 1 proc. aptek na terenie województwa bądź należy do grupy kapitałowej prowadzącej taką liczbę aptek. Niestety, przepisy te nie są przestrzegane.

Podkreślono, że nadzór nad bezpieczeństwem leku oraz kontrola obejmująca skutki związane z nieprawidłowym stosowaniem są możliwe - zdaniem Naczelnej Izby Aptekarskiej - jedynie przy równoczesnym ograniczaniu obrotu produktem leczniczym w placówkach, które z uwagi na brak wykwalifikowanego personelu nie są w stanie zapewnić właściwego nadzoru nad wydawanym produktem leczniczym i na które z tego samego powodu nie można nałożyć obowiązków związanych z informacją o niepożądanych działaniach leku. Tak więc ze względu na konieczność ochrony zdrowia pacjentów **należy wyeliminować obrót lekami w sklepach ogólnodostępnych.**

Przedstawiciele samorządu aptekarskiego wskazali, że **apteka jako placówka ochrony zdrowia publicznego musi się stać silnym ogniwem systemu dystrybucji leków. Trzeba jej zagwarantować stabilność ekonomiczną i sprzyjające warunki do prowadzenia działalności.** Obecnie bardzo dużo aptek, zwłaszcza tych, które należą do indywidualnych aptekarzy, jest w niezwykle trudnej sytuacji ekonomicznej. Wiele aptek zostało już zlikwidowanych, inne stanęły na skraju bankructwa. Wobec pogarszającej się kondycji finansowej aptek konieczna jest pilna naprawa systemu odpłatności za leki refundowane ze środków publicznych. Przyjęty w ustawie refundacyjnej sposób ustalania marży detalicznej, który nigdy nie został zaakceptowany przez NIA, sprawia, że obecnie **wydawanie przez aptekę leków refundowanych przynosi straty.**

Minister zdrowia z zainteresowaniem wysłuchał informacji o prowadzonych przez samorząd pracach nad projektem ustawy porządkującej określone w obowiązujących aktach prawnych wymagania kwalifikacyjne uprawniające do podejmowania i wykonywania zawodu farmaceuty, zasady dostępu do wykonywania zawodu farmaceuty, wymogi formalne, które muszą być spełnione w przypadku świadczenia przez farmaceutów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usług w tym zakresie oraz zasady doskonalenia zawodowego. **Minister zdrowia poprosił o przedstawienie najważniejszych regulacji, które mają się znaleźć w opracowywanym przez NIA projekcie ustawy scalającej w jednym akcie prawnym wszystkie przepisy, które dotyczą wykonywania zawodu farmaceuty.**

EUGENIUSZ JAROSIK

Biuro Prasowe

Naczelnej Izby Aptekarskiej

